

فرایند درمان اختلالات روانی-رفتاری مراجع

علی اصغر اسدی ساختمرسی

مشاور دبیرستان و مدیر مرکز مشاوره مهرگستر شهرستان نکا

چکیده

مشکلات روانی-رفتاری را می‌توان از ابعاد مختلف بررسی، تحلیل و رفع نمود. درمانگرایان از دیرباز دریافته‌اند که سروکار داشتن با مشکلات یک فرد نمی‌تواند به تنها بی کارساز باشد؛ برهمین اساس روابط درون خانواده نیازمند به درمان است. از آنجا که خانواده نظامی متشكل از بخش‌های به هم وابسته است مشکلات هر یک از اعضا به نحوی اجتناب‌ناپذیر بر سایرین اثر می‌گذارد.

موردپژوهی حاضر با استفاده از مشاوره فردی، خانواده درمانی و مشاوره پیش از ازدواج انجام شده است. مراجع ۱۹ ساله‌ای برای اولین بار در سن کم (۱۵ سالگی) ازدواج نموده و درگیری و تضاد با شوهرش باعث اختلال رفتاری وی و در نتیجه بروز حالت پرخاشگری، نالمیدی، کم‌اشتهاهی و گوشه‌گیری شده است. خانواده زن هم بدون اینکه به دنبال راه حل مشکل رفتاری او بوده باشند. بر ازدواج مجدد او اصرار ورزیده‌اند.

در این برسی از روش سیستمی و ترکیبی استفاده شده که گرایش به خانواده درمانی دارد. به قول مورینو: مردم در گروه زندگی می‌کنند، در گروه کار می‌کنند، در گروه بیمار می‌شووند، پس چرا در گروه درمان نشوند؟ (ثنائی، ۱۳۷۰). در رویکرد اصالت وجود هم بر این اصل اشاره دارد که خانواده، واحد بیمار محسوب می‌شود نه فرد. خانواده نخستین مدرسه فضیلت است. (کاووسی، ۱۳۹۰).

با مشاهده رفتار مراجع وجود عالئمی همچون گریه کردن، گوش دادن به موسیقی غمگین، اظهار خستگی از روند زندگی، میل به گریز از محیط، احساس عدم درک از سوی خانواده... که همگی حکایت از افسردگی و گرایش وی به خودکشی داشت، اهمیت درمان فرد را بیش از پیش روشن می‌ساخت. خوشبختانه با انجام مداخله‌های مناسب، مشاهده فردی، زوج درمانی و خانواده درمانی مشکل مراجع به تدریج حل شد.

کلیدواژه‌ها: اختلال روانی-رفتاری، تست I.M.P.I، آرامش
فضلانی-روانی، مشاوره.

راه حل‌های پیشنهادی

۱. مشاوره فردی جهت رفع اختلال روانی-رفتاری
مراجع؛
۲. مشاوره پیش از ازدواج مجدد؛
۳. خانواده درمانی.

اجرای راه حل‌ها

جلسه اول؛ پذیرش، مصاحبه مشاوره‌ای
مراجع ۱۹ ساله‌ای که به اتفاق خانواده خود به مرکز مشاوره مراجعه کرده بود اظهار داشت که در سن ۱۵ سالگی ازدواج نموده ولی با شکست مواجه شده است. ولی ادامه داد اکنون به خاطر صحنه‌های درگیری و مشاجره که با همسر داشته به تنها بی و ازدواج گرایش پیدا کرده و پیوسته گریه می‌کند و در حال حاضر خواستگار ۲۲ ساله‌ای دارد که پدرش اصرار بر ازدواج مجدد او دارد. ولی بیان می‌داشت که اگر، مشکلش حل شود می‌تواند به ازدواج مجدد فکر کند. با توجه به نظریه کوپلر معلوم شد که او تعیین وقت نمودیم.

رأس مراحل داغدیدگی را طی کرده است (آچچاپ)^۱. لذا ما هم روان‌درمانی را توأم با مشاوره ازدواج شروع کردیم. لذا به او پیشنهاد و توصیه شد از گوش دادن به موسیقی‌های غم انگیز اجتناب کند و به افکار مثبت خود توجه داشته باشد. ضمناً سه روز بعد راه‌های مشاوره حضوری تعیین وقت نمودیم.

به قول مورینو: مردم در گروه زندگی می‌کنند، در گروه کار می‌کنند، در گروه بیمار می‌شوند، پس چرا در گروه درمان نشوند؟

جلسه دوم؛ تماس تلفنی، گوش دادن

گفت‌وگوی زیر با مراجع در عصر همان روز و از طریق تماس تلفنی انجام شده است:

مراجع: سلام، من همان دختری هستم که به مرکز مشاوره آمدم. دیگر تحمل ندارم. می خواهم از اینجا بروم. بروم یک جای دور، می خواهم خودم را ازین ببرم. دارم دیوانه می شوم. از خانواده و از همه بیزارم.

مشاور: (پس از سلام و احوال پرسی): لطفاً هیچ اقدامی را غلط صورت ندهید و فردا، به مرکز مشاوره مراجعه کنید. ضمناً اجازه بدھید که با پدرتان گفت‌وگویی داشته باشم.

مراجع: از سبب مبت و سرکوفت شنیده ام دارم دیوانه می شوم. نمی خواهم با پدر تماس بگیرید!

در این گفت‌وگو، پس از اظهار همدلی با مراجع و گوش دادن به سخنان وی، مراجع آرام شدو اجاره داد با پدرش نیز گفت‌وگویی داشته باشد. لذا در تماس با پدر به وی سفارش شد که وضع روحی دخترش چندان مساعد نیست و لازم است به او بیشتر توجه کرده و با او همدلی نماید. همچنین گفته شد که باید به طور نامحسوس و غیر مستقیم دختر خود را تحت نظرات داشته باشد تا از بروز مشکلات احتمالی پیشگیری شود.

جلسه سوم؛ مصاحبه بالینی، آزمون M.M.P.I

در این جلسه، دختر به اتفاق خانواده و خواستگار جدیدش مراجعه کردند. با آن‌ها در مورد ازدواج و معیارهای اولیه و همچنین لزوم مشابهت‌های فرهنگی، خانوادگی، مذهبی و اخلاقی در ازدواج صحبت شد که با هم تا حدی همخوانی داشتند. دختر با اجرای تست M.M.P.I در مقیاس pd=۱۲ (انحراف اجتماعی) D=۱۴ (افسردگی) Hs=۱۲ (هیپوکندری) و ma=۱۰ (هیپومنانی) نمره قابل توجه بالینی آورد و افسردگی او با توجه به علائم و تشخیص مصاحبه بالینی جلسه اول از طریق تست تأیید شد. لذا به او توصیه شد که نرمش روزانه را قطع نکند، مثبت‌اندیشی را ادامه دهد و عده‌های غذایی خود را به منظور درمان کم‌اشتهاهی اش همراه با خانواده میل کند. (ناهار خانوادگی- مینو چین، ۱۹۷۸). به علاوه توصیه شد میوه و سبزی بیشتر میل کند. به خانواده اش هم گفته شد که فرزندتان در شرایط حادی قرار دارد. لذا درک صحیح از شکست قبلی او و همدلی و عدم سرزنش وی و با ابراز رفتار محبت‌آمیز باید فرزند را از این بحران رهایی دهند. تکنیک‌های آرامش عضلانی- روانی نیز انجام شد (تجسم کن در جنگل هستی و باد ملایم می‌وزد، احساس شادی می‌کنی و به کلمه آرامش فکر کن)

در پایان، زمانی برای جلسه آینده تعیین شد تا در صورت امکان خانواده درمانی انجام گیرد.

جلسه چهارم؛ شناخت درمانی، مشاوره ازدواج

در این جلسه، تکالیف جلسه قبلی را بررسی نمودیم. او توصیه‌های نرمش روزانه و تکنیک‌های آموزش عضلانی- روانی (Relaxation) را انجام داده بود که در نتیجه تا حدی آرام به نظر می‌رسید. در مورد خواستگار خود می‌گفت که کاملاً تابع من نیست و مرادرک نمی‌کند:

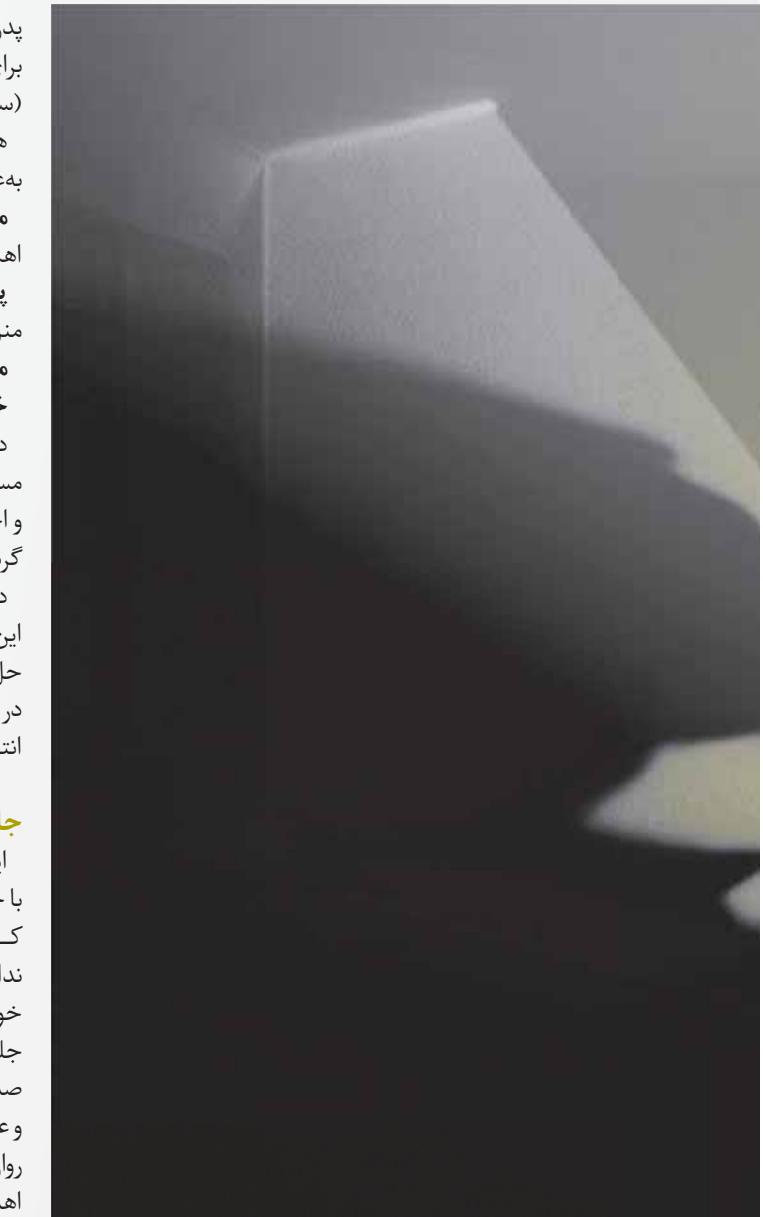
جلسه پنجم؛ خانواده درمانی

در این جلسه کار را بر پایه خانواده درمانی با حضور مراجع،

رشا-گوک
برای داشتن این پیش‌بسته و باعث افزایش اینترنتی دادن این ایندیکاتور

رشا-چشم‌آهون
برای داشتن این ایندیکاتور

مجله‌های دانش آموزی
به صورت ماهانه و هشت شماره در سال تهییلی منتشر می‌شوند:

جلسه ششم؛ مشاوره ازدواج

این جلسه جهت خودآگاهی و شناخت بیشتر درباره ازدواج، با حضور مراجع و خواستگارش، برگزار شد. پس از اظهار داشت که مدتی در تصمیم‌گیری برای ازدواج مردد بوده و دلیل آن را نداشتن شغل ثابت عنوان کرد. مراجع هم (خانم) اشاره داشت که خواستگار تصمیم قطعی خود را برای ازدواج بیان نمی‌کند. در این جلسه هم به معیارهای اساسی ازدواج شامل: اصالت خانوادگی، صداقت و ایمان اشاره و به آنها توصیه شد که برای ازدواج، شتاب و عجله‌ای نداشته باشند و همه جوانب را در نظر بگیرند. کتاب روان‌شناسی کاربردی (نگارنده) نیز جهت شناخت بیشتر به مراجع اهداء و به خواستگار تأکید شد که دقت لازم را داشته باشد و با توجه

مجله‌هایی بهزیستی کسان عمومی

مجله‌هایی بهزیستی کسان تخصصی:

به صورت ماهانه و هشت شماره در سال تهییلی منتشر می‌شوند:

- رشد اموریت ایجادی ◆ رشد تکنولوژی ایزو ۹۰۰۱
- رشد مدیریت فردا ◆ رشد علمی
- رشد اموریت ایجادی ◆ رشد اموریت ایزو ۹۰۰۱
- رشد اموریت ایجادی ◆ رشد اموریت ایزو ۹۰۰۱
- رشد اموریت ایجادی ◆ رشد اموریت ایزو ۹۰۰۱
- رشد اموریت ایجادی ◆ رشد اموریت ایزو ۹۰۰۱
- رشد اموریت ایجادی ◆ رشد اموریت ایزو ۹۰۰۱
- رشد اموریت ایجادی ◆ رشد اموریت ایزو ۹۰۰۱

رشتکار

اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل

بجهة انتشار:

- پس از این‌گاه مدلات رشد به نشانی: www.roshdmag.ir
- اشترک به همراه تبلیغ اشتراک‌گاه مدلات رشد به نشانی: www.roshdmag.ir
- رسایل اصل فیش بازگشته به معنای این که در پست سفارشی ای از طریق دونکر به شماره ۰۴۳۳۰۹۰۸۸۷۹ راهنمایی فیش را نزد خود گیرید.

به شکست قبلی مراجع و عوارض روحی و روانی ناشی از آن، با اطمینان بیشتری به ازدواج باوری اقدام کند تا در آینده منجر به جدایی نگردد. به خانم هم پیشنهاد شد که دو ماہ صبر کند چنان‌چه خواستگار در خواست خود برای ازدواج را مجدداً مطرح نمود، اقدام لازم را انجام دهد، در پایان ضمن آرزوی خوشبختی در زندگی توأم با موفقیت برای آن‌ها متذکر شدم که هر زمان احساس کردند در تصمیم‌گیری و روال عادی زندگی دچار مشکل شده و نیاز به مشاوره داشتنند مراجعه نمایند.

نتایج

خوبی‌خانه پس از ۶ جلسه رسمی مصاحبه مشاوره‌ای، خانواده درمانی، مشاوره ازدواج، مراجعه از افسردگی و بلاکلیفی و حالت پرخاشگری رهایی پیدا کرد. عوامل مؤثر در بروز این اختلال روانی-رفتاری را می‌توان ازدواج زودهنگام (سن ۱۵ سالگی) و عدم شناخت و آگاهی و فقدان همدلی با مراجعه از سوی خانواده

منابع

۱. ادوارد. ب، سارافینو. (۱۳۸۴). روانشناسی سلامت، مترجمان: شفیعی، فروغ و همکاران، انتشارات رشد
۲. بربارا، میلکه. ترجمه فیروزه کاووسی. (۱۳۹۰). پژوهش هوش اخلاقی، انتشارات مدرسه حسن‌زاده، رمضان.
۳. حسن‌زاده، رمضان. (۱۳۹۲). مقاله‌نویسی در علوم رفتاری، نشر ویرايش.
۴. حسن‌زاده، رمضان. (۱۳۹۳). روش تحقیق کاربردی. تهران: نشر روان.
۵. کری، جزال. (۱۳۸۷). نظریه و کاربست مشاوره درمانی. مترجم شکوهی سیدمحمدی تهران: اسپاران.
۶. کارپولو، جان و دیگران. (۱۳۷۸). خانواده درمانی. مترجم شکوهی نوایی‌نژاد، انتشارات انجمن اولیا و مربیان.
۷. جی‌هی‌لی. (۱۳۷۰). روان درمانی خانواده، ترجمه باقر ثانی، تهران: نشر سپهر.

◆ افزایش اشتراک‌گاه مدلات رشد به نشانی:

امضا:

• مشاوری: تهران، صندوق پستی ۱۱۱۵۴۶۴۷۹
• تلفن: پارکی: ۰۱۰-۸۸۸۷۳۰۰-۰۱۰
Email: Eshterak@roshdmag.ir

◆ هزینه اشتراک سالانه مدلات مخصوص رشد (سده شماره): ۰۱۰-۰۳۰-۰۰۰-۰۰۰-۰۱۰ دلار
◆ هزینه اشتراک سالانه مدلات تخصصی رشد (سده شماره): ۰۱۰-۰۳۰-۰۰۰-۰۰۰ دلار